

DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE



Dzisiejszy numer liczy 12 str.	Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w pol.	Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza	Kontoczekowe P. K. O. Nr 166-31	Cena numeru w Toruniu i na prowincji gr. 20
	Rekopisma w Redakcji nie zwraca	Redakcja Administracja: Toruń, Szeroka 11	Tel. Redakcji dzienny 402, nocny 211 Telefon Administracji 286	

Oddziały: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21, tel. 214-94 — Gdynia, ul. 10 lutego, tel. 15-44 — Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejherowo, ul. Gdańska 4, tel. 64, — Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, — Inowrocław, ul. Marsz. Piłsudskiego 4a, tel. 602.

Rok IV. Toruń, niedziela 4 września 1932 Nr. 203

Jasny program Polski

Plan odbudowy gospodarczej państw Europy środkowo-wschodniej

Dn. 6 bm. w Stresie rozpoczną się obrady Konferencji ekonomicznej. Konferencja obradować będzie pod przewodnictwem delegata Francji b. min. Bonneta i ma za zadanie opracować dla przyszłej światowej konferencji gospodarczej wnioski, zmierzające do odbudowy gospodarczej państw Europy środkowej i wschodniej.

Przewodniczący delegacji polskiej na konferencję w Stresie p. min. senator J. Lągowski udzielił następujących wyjaśnień o zadaniach tej konferencji.

Wszelkie koncepcje i zalecenia, zmierzające do wydobycia międzynarodowego życia gospodarczego z chaosu, gubiły się dotąd wyłącznie w sferze zamierzeń teoretycznych.

Tem silniej przeto dała się odczuć potrzeba zwołania międzynarodowego zgromadzenia, które w imię międzynarodowej kooperacji gospodarczej przy której pomocy wyłącznie można rozwiązać istniejące trudności szukałby w drodze zastosowania pozytywnych środków wyjścia z obecnego impasu gospodarczego.

Zadanie o takiej praktycznej doniosłości ma przed sobą Konferencja w Stresie, która zastanowić się ma w myśl rezolucyj państw nad środkami zaradczeni celem poprawienia sytuacji gospodarczej i finansowej państw Europy środkowej i wschodniej.

Konferencja w Stresie mogłaby mieć swe zadanie wydatnie ułatwione, o ile pójdzie po linii porozumienia, jakie zostało osiągnięte w tych dniach w Warszawie między państwami rolniczymi Europy środkowej i wschodniej podczas obrad Stałego Komitetu Studjów Ekonomicznych państw Europy środkowej i wschodniej.

Sformułowane tezy, które pokrywają się całkowicie z polskimi poglądami dotyczą istotnych i żywotnych interesów gospodarczych tej części Europy. W dziedzinie międzynarodowej wymiany towarowej koncepcja Stałego Komitetu znalazła swój wyraz w dążeniu do uaktywnienia bilansów handlowych państw bloku agrarnego, a to celem skrupulatnego wywiązywania się ze swych zobowiązań finansowych. Propozycje, wkraczające w dziedzinę finansową,

zmierzają do odmrożenia aktywów, instytucji finansowych, aktywów, które wskutek ciężkiego położenia rolnictwa utraciły charakter krótkoterminowych wierzYTELNOŚCI.

Polska udaje się na konferencję w Stresie z jasnym, wyraźnym programem. Jej konkretne propozycje poruszają się w sferze realnych możliwości.

Powodzenie konferencji w Stresie za-

leżeć będzie niewątpliwie w wysokim stopniu od tego, jakie zrozumienie wykażą kraje zachodniej Europy dla idei międzynarodowej solidarności w zwalczaniu trudności gospodarczych, paraliżujących normalne funkcjonowanie światowego organizmu gospodarczego, ale też będą zależać od stopnia solidarności państw, należących do bloku rolnego w stawiarni swych postulatów.

W ręku Polski

pozostaje kierownictwo Bloku Państw Rolnych

Tygodnik ekonomiczny „Die Boerse”, pisząc o temat warszawskiej konferencji agrarnej, oświadcza, że Polska ujęła znów w swe ręce kierownictwo bloku agrarnego państw środkowej i wschodniej Europy. Nową ideą, która wyłoniła się na tegorocznej konferencji warszawskiej, jest żądanie, aby państwa rolnicze użyły nadwyżki swych produktów do umorzenia długów, zaciągniętych u państw przemysłowych. Państwa rolnicze spodziewają się przez to poprawy cen swych produktów i zwiększenie swej siły nabywczej.

„Wiener Allgemeine Ztg.” wita uchwały konferencji warszawskiej, domagając się zniesienia ograniczeń hamujących wymianę towarów. Dziennik oświadcza, że dotychczas przedewszystkiem rolnicy domagali się zaprowadzenia różnych ograniczeń. Należy żywo powitać zmianę poglądów, jaka się samorzutnie dokonała w kręgach rolniczych. „Należy się też spodziewać — kończy dziennik — że i austrjaccy rolnicy przyłączą się do uchwał warszawskich”.

W Niemczech wolno mordować Polaków bezkarnie

Rząd pruski ułaskawił skazańców bytomskich

Berlin 3. 9. (PAT). Komisaryczny rząd pruski powziął wczoraj DECYZJĘ ZAMIANIAJACA W DRODZE ŁASKI KARĘ ŚMIERCI, WYDANĄ PRZEZ SĄD W BYTOMIU NA 5 HITLERÓW CÓW ZA ZAMORDOWANIE ROBOTNIKA PIECUCHY NA DOŻYWIOTNIE CIĘŻKIE WIEZIENIA.

Komunikat urzędowy stwierdza, że rząd przyjął jako okoliczność łagodzącą nieznaną przez przestępców w chwili dokonywania przez nich czynu zbro-

niczego ostrego kar, jakie wprowadził dekret prezydenta Rzeszy z dnia 9 sierpnia br. Jak słychać, wniosek obrony o wznowienie procesu spotkał się z przychylną oceną ze strony miarodajnych czynników.

Berlin, 3. 9. (PAT). Prasa niemiecka przyjmuje ze spokojem wiadomość o ułaskawieniu skazańców na śmierć 5 hitlerowców. Dzienniki prawicowe oczekują, iż wkrótce odbędzie się rewizja procesu.

Artykuł Paderewskiego

„Korytarz” polski, niemieckie ambicje i polskie skargi

Białogród 3. 9. (PAT). Dzisiejsze „Vreme” zamieszcza na naczelnym miejscu artykuł Ignacego Paderewskiego pod tytułem „Korytarz polski, niemieckie ambicje i polskie skargi”. W artykule tym w sposób przekonywujący jeszcze raz stwierdza autor przed światem NIEZŁOMNE PRAWA POLSKI DO PO-

MORZA I UJŚCIA WISŁY. Paderewski stwierdza, że pod tym względem tak samo dziś, jak i przed 10 laty opinja polska jest jednomyślna bez różnicy odcieni politycznych. CAŁY NARÓD POTRAFI W ODPOWIEDNIEJ CHWILI ODDEPRZEĆ ZAKUSY NIEMIECKIE NA POMORZE I GDANSE.

Wycieczka francuska

Przybyła do Krakowa wycieczka Towarzystwa Przyjaciół Polski z Miluzie na czele z sekretarzem Towarzystwa, prof. Roger Dumon. Wycieczka zabawi kilka dni w Krakowie i okolicy, w dniu 8 b. m. zaś przybędzie do Warszawy. Staraniem Związku Obrony Kresów Zachodnich prof. Dumon wygłosi w Warszawie w dniu 9 b. m. odczyt na temat „Pierwiastki łacińskie i germańskie w duszy alzackiej”.

„Junak” w Norwegii

Yacht „Junak” pod dowództwem komandora porucznika Filipowicza, który z kilkoma oficerami marynarki i członkami Yacht Klubu Polski wyruszył dnia 10 sierpnia br. z Gdyni, zawiął 16 sierpnia do Helsingforsu, 20 do Ska-gen, 24 do Flekkefjord na południowo-zachodnim wybrzeżu Norwegii. 26 sierpnia „Junak” stanął w Kristjansand poczem wyruszył w porównaną podróż do Polski!

Święto „Młodej wsi”

Pani Marszałkowa Aleksandra Piłsudska przyjęła godność chrestnej matki sztandaru Małopolskiego Związku Młodzieży Ludowej, którego poświęcenie odbędzie się w ramach pierwszego święta „Młodej wsi” dnia 11-go września r. b. w Krakowie na Wawelu.

Polska nie zgodzi się nigdy na zwiększenie zbrojeń niemieckich

(o) Warszawa 3. 9. (tel. wł.) Otrzymała ostatnio w Warszawie oficjalna wiadomość o znanym wystąpieniu Rzeszy Niemieckiej, w sprawie równości zbrojeń nie zaskoczyła polskich sfer politycznych, które od dawna zdawały sobie sprawę z tego. — że Niemcy dążą do użycia groźby wycofania się z Konferencji Rozbrojeniowej dla poparcia swych żądań wojskowych.

W kręgach politycznych polskich uważa się za rzecz pewną, że

RZĄD POLSKI ZAJMIE W TEJ SPRAWIE STANOWISKO NEGATYWNE DO ŻAŻAŃ NIEMIECKICH.

Równocześnie negatywnego ustosunkowania się do żądań niemieckich należy oczekiwać ze strony Francji. Francja jest związana z Polską w tego rodzaju sprawach postanowieniem art. 1 umowy francusko-polskiej, podpisanej w Paryżu w dniu 19. 3. 1921 r. i zgodnie z brzmieniem tego artykułu zobowiązana jest działać

Sprawy niemieckie ujęli we swe dłoń żołnierze „Manifestacja „Stahlhelmu” w Berlinie

Berlin, 3. 9. (Pat). W ramach zlotu Stahlhelmu odbyła się wczoraj wieczorem wielka manifestacja, na którym przywódca Stahlhelmu Seldte wygłosił przemówienie programowe.

Seldte m. in. powiedział: Nie porzucimy walki, póki Niemcy nie odzyskają wolności, odpowiadającej naszym życzeniom. Sprawy niemieckie ujęli znnowu w swe dłoń żołnierze i duch wojska opanował Berlin. Ludzie o innych charakterach muszą w Niemczech ustąpić miejsca żołnierzom. Stahlhelm osiągnął dopiero swój pierwszy cel. Wrogom Niemiec zarówno w kraju jak i zagranicą nie udało się zdławić niemieckiego ruchu zbrojnego, nawet republikański Reichsbanner i jego przeciwnik narodowi - socjaliści musieli pójść śladem zbrojnej organizacji Stahlhelmu. Drugim celem Stahlhelmu jest zaprowadzenie powszechnej służby wojskowej w Niemczech. Trzecim i ostatecznym jest kontynuowanie dzieła Bismarcka. Celów tych — oświadczył Seldte — nie można osiągnąć za pomocą systemu weimarskiego lub przez wyzyskiwanie możliwości, jakie pozostały Niemcom z traktatu wersalskiego. Niemcy muszą oba te systemy zniszczyć. Każdy rząd niemiecki musi się rozprawić z temi sprawami. Jeśli dylemat, przed jakim stanie rząd niemiecki będzie tego rodzaju, czy należy ratować konstytucję, czy też naród, wówczas konstytucja jest tylko kawałkiem papieru a naród wszystkim. Przyszłość Niemiec nie leży w partjach.

Niemiecka „tolerancja”

Prasa niemiecka pełna jest oburzenia z powodu zwykłej zabawy dla dzieci polskich, urzędzonej w Mikulczycach (śląsk Opolski) przez polsko-katolickie towarzystwo szkolne. Dziennik opolski „Deutsche Ostfront” nazywa tę zabawę „demonstracją” na którą nie wolno było pozwolić.

Niemcy nie kryją się już zupełnie ze swą „tolerancją” w stosunku do najniebezpieczniejszych przejawów życia mniejszości polskiej.

Międzynarodowy kongres wioślarski

Białogród, 3. 9. (PAT). Wczoraj w pierwszym dniu wioślarskich mistrzostw europejskich otwarty został uroczystie międzynarodowy kongres wioślarski, przy udziale delegatów 13 państw, m. in. i Polski.

Na obradach dokonano losowania poszczególnych osad, biorących udział w mistrzostwach. Pierwsze rozgrywki odbyły się w piątek.

w porozumieniu z rządem polskim we wszystkich sprawach polityki zagranicznej, dotyczącej obu państw i mającej związek z uporządkowaniem stosunków międzynarodowych w duchu traktatów, zgodnie z paktem Ligi Narodów.

Paryż, 3. 9. (PAT). Herriot przyjął wczoraj ambasadora Chlapowskiego.

KUPUJCIE — pierwszorzędny węgiel górnośląski z kopalń — GIESCHEGO

GIESCHE SPÓŁKA AKCYJNA
BIURO SPRZEDAŻY
w BYDGOSZCZY

5086

ul. Gdańska 16 — Telefony 6-68 i 7-20.

Rozkład jazdy autobusu Toruń - Czerniewice

8 ³⁰	i	16 ⁰⁰	Plac Teatralny	11 ⁰⁰	i	19 ⁰⁰
8 ⁴⁰	1 ¹⁰	16 ¹⁰	Dworzec Miejski	11 ²⁰	15 ³⁵	8 ²⁰
9 ⁰⁰	1 ³⁰	16 ³⁰	Czerniewice	11 ⁰⁰	15 ¹⁵	20 ²⁰
		17 ⁰⁰	Ciechocinek			20 ⁰⁰

Nadmienia się, że we wtorki i piątki kurs 1⁰⁰ z Torunia wypada, natomiast kurs 16⁰⁰ pozostaje.

5803 **Nowakowska**

Miejsce spotkań dla przyjezdnych

RESTAURACJA GRUDZIĄDZ
Plac 23 Stycznia 29 — Telef. 735

Obiady z 3 dań 90 gr. Gorące potrawy oraz napoje wszelkiego gatunku o każdej porze dnia. Lokal obok przystanku tramw. 5 min. od dworca.

Kolacja à la carte już od 50 gr. począwszy 475⁸

właśc.: Józef Grzeszkowiak

Miejsce spotkań dla przyjezdnych

Podaję do wiadomości Szan. firmom modniarskim oraz samodzielnym marszantom w Bydgoszczy i okolicznych miastach, iż otworzyłem

hurtownię kapeluszy damskich
i przyborów do stroju

w Bydgoszczy, Batorego 4, I p.
telefon 19-05,

Posiadam duży wybór najnowszych fasonów po cenach bezkonkurencyjnych.

Polecając się łaskawym względem Szan. Klienteli, proszę o poparcie mej firmy.

6198 **Władysław Sala.**

Z prawami szkół państwowych 5595
8-klasowe gimnazjum żeńskie
G. Winogrodzkiego w Wejherowie
przyjmuje zapisy do wszystkich klas, począwszy od klasy 2-giej.
Przy gimnazjum wstępne klasy koedukacyjne, przygotowujące do gimnazjum nowego typu.

OGŁOSZENIE. W tutejszym rejestrze handlowym oddział A pod nr. 138 dnia 26 sierpnia 1932 wpisano firmę: Franciszek Jędrzejewski przedsiębiorstwo robotnicze, drogowych, budowlanych i kolejowych w Gdyni. Właścicielem przedsiębiorstwa jest Franciszek Jędrzejewski, technik komunikacji w Gdyni, Szośca Gdańska. 6144

Sąd Grodzki w Gdyni.

906

Niniejszem uprzejmie zawiadamiam iż ogólnie znane najstarsze i od roku 1901 zaprowadzone przedsiębiorstwo moje pod firmą:

Zakłady Elektro-Radjo-Techniczne

J. Świetlik właśc. Marjan Świetlik
w Bydgoszczy, przy ul. Gdańskiej 51
PRZENIOSŁEM do nowych lokali przy ul. Gdańskiej 27

obok apteki Centralnej naprzeciw Pl. Wolności
Otwarcie mojego nowego przedsiębiorstwa nastąpi

w **poniedziałek, dnia 5 września 1932 roku**

Proszę o łaskawe dalsze poparcie.

Zakłady Elektro-Radjo-Techniczne

J. Świetlik 6163

BYDGOSZCZ— Gdańska 27 tel. 107, Filja: Dworcowa 41 tel. 1080

FUTRA

najnowsze modele, pierwszorzędne wykonanie po cenach bezkonkurencyjnych,

palta futrzane od 69.— guld. przeróbki wykonuje się jeszcze po cenach letnich, podług wiedeńskich i paryskich modeli w firmie

usługa polska **F. Pinkus Gdańsk** usługa polska
Kohlengasse 6. 6171

FUTRA!!! Komu zależy na rzetelnej obsłudze, uczciwej cenie i dobrym towarze — ten kupuje **T Y L K O** w starej znanej, pierwszorzędnej firmie

Skład Futer F. Jaworski i K. Nitecki
Bydgoszcz, ul. Dworcowa 35 tel. 1341
Przeróbki i reper. tanio i starannie.

Jedyna polska chryzesa. firma na mieście.

Po wakacjach

trzeba utrwać przyległe spędzone chwile.

Wywołanie klisz i filmów fotograficznych wykonuje
Specjalny Skład Artykułów Fotograficznych
„Foto“ E. Hanczewski, Grudziądz
Toruńska 10, telefon 673.

OGŁOSZENIE. W tutejszym rejestrze handlowym oddział A pod nr. 133 dnia 16 czerwca 1932 wpisano firmę: Melanja Popkowska Apropizacja Dom Komisowo - Handlowy w Gdyni. Właścicielką firmy jest Melanja Popkowska kupcowa w Sopotach. Tadeuszowi Marjanowi Antoniemu Popkowskiemu w Sopotach udzielono prokury. 6148

Sąd Grodzki w Gdyni.

Waga

wskazówką „Schember“ 15 kg. sprzedam okazynie z powodu likwidacji przedsiębiorstwa. MYŚLIWSKI Wejherowo, Sobieskiego 67.

6176

Dr. Harry Itzig

lekarz-specjalista

dla chorób skórnych i wenerycznych w Gdańsku

przeprowadził się na

Kohlenmarkt 14-16 (Pasaz)

Ordynuje od 9^{1/2}—1, 4—7

6172 z wyjątkiem soboty popołudniu.

WELNY

Polecam na obecny sezon mój **hurtowy**

skład bogato zaopatrzony w rozmaite gatunki

welny na nożochy, szale, czapki i swetry w różnych kolorach

oraz welny maszynowe i bawelny merceruz, dla kupców i handlarzy.

Cennik na żądanie wysyła się.

R. WIŚNIEWSKI

Bydgoszcz, Fredry 2 (boczna Dworcowej) tel. 18.10.

Pod Gdynią przy stacji kolej. **Rumja-Zagórze**

parcele budowl.

Plan parcelacyjny zatwierdzony przez Komisariat Rządu, zezwolenie na zabudowę **natychmiast!**

600 m² i więcej już od 90 gr. za metr kwadr., 50 parcel pod lasem i rzeką dla will i domków letnich z zł. za metr kwadratowy.

parcele łakowe

700 — 1000 zł za morgę pruska

na dogodnych warunkach **na sprzedaż.**

R. KUSCHE, RUMJA

4791 **pow. Morski**

Masywny budynek fabryczny, 1.000 m² pomieszczeń roboczych, turbina wodna 30 HP., dom pański, 8 pokoi, park na sprzedaż, lub do wdzierżaw.

Wieczorny kurs rysunków zawodowych i kalkulacji dla stolarzy

przy

Państwowej Szkole Przemysłowej w Bydgoszczy

Nauka rozpoczyna się 1-go października 1932 r. i trwa do 1 czerwca 1933 r. Oplata 3 zł. miesięcznie.

Zapisy przyjmuje Sekretariat Szkoły (ul. Św. Trójcy 37) codziennie od godziny 9 do 13. Wykłady odbywają się 3 razy w tygodniu od godziny 18—21 (od 6—8 wieczorem). 5107

OGŁOSZENIE. W tutejszym rejestrze handlowym oddział B pod nr. 83 przy firmie Gdynia Olejarnia, Spółka Akcyjna w Gdyni, dnia 26 sierpnia 1931 dopisano, iż kupcowi Rudolfowi Kukule z Warszawy Akcyjowa 2 udzielono prokury. 6142

Sąd Grodzki w Gdyni.

HOTEL

Tel. 28651 — 26306
naprzeciw dworca

CONTINENTAL

poleca pokoje z łazienk.,
bież. wodą i telefonem po
umiarkowanych cenach.

GDANSK

